

OM BYGDEN

Vägar till och från

Jormvattnet ligger i Frostvikens socken i Strömsunds kommun, 27 mil från Östersund, 17 mil från Strömsund och 3 mil från kyrkbyn Gäddede och 11 mil från Saxnäs i Västerbotten. Redan vägarna till Jorm ger en försmak på vad som väntar. Norrifrån från Klimpfjäll går den över kalfjället med böljande fjällhedar, fjällmassiv, bäckar och den nedlagda koppargruvan Stekkenjokk. Vägen som är en del av den s.k. "Vildmarksleden", byggdes 1969 och är en av Sveriges högst belägna vägar, 876 m.ö.h. Den är avstängd vintertid och det är en happening när den öppnas för säsongen och snöslungan skär genom och skapar meterhöga snöväggar längs vägen.

Den historiska färdleden kommer söderifrån och går längs Ströms Vattudal, bara namnet "vattudal" är magiskt. På södra sidan vattudalen går en grusväg – "Björnvägen". Frostviken är känt som en björnrik bygd.

Landskap och kultur

Den fjällvärld som finns runt knuten har mycket att erbjuda av både natur och kultur. Hela Frostviken är ett samiskt kulturlandskap bebott sedan 1000-talet. Här finns tre samebyar; Voernese, Ohredahke och Raedtievaerie, som ansvarar för att renskötsel och samisk kultur och traditioner lever vidare. Ankarede kapell byggdes 1895-96 men en samisk begravningsplats har funnits där sedan 1802. Att fira midsommar vid Ankarede är något utöver det vanliga.

Jämtland blev svenskt 1645 men gränsen vid Frostviken fastlades först 1751 efter långa förhandlingar med Danmark-Norge eftersom det fanns minst lika mycket kontakt västerut som österut. Så är det än idag. Det är bara 5 km till riksgränsen från Gäddede.

De första nybyggarna kom på 1750-talet. Den första kyrkan byggdes i Viken (1793-1799) och den första söndagen i augusti varje år arrangeras där en Vikenmässa. Beppe Wolgers har givit ut en diktsamling inspirerad av ett besök i kapellet med titeln Vikens kapell: om en händelse i somras.

Vill du veta mer om Frostvikens tidiga historia så finns den bl.a. beskriven i Levi Johanssons böcker. Levi växte upp i Raukasjö, gick eller skidade över fjället för att gå i skola i Jorm där han bodde på skolhemmet under terminerna. I stugan finns flera böcker om traktens historia att fördjupa sig i.

Levande historia förmedlas också bl.a. genom fäboddagarna i Vällan, en fäbod i Vallåns dalgång mellan fjällmassiven.

Vattenkraften började byggas ut med Gäddedeforsen (1974) och sen byggdes Sippmikk (1953) följt av Blåsjöfallet (1957). Vattenkraftutbyggnaden innebar en omvälvande tid för bygden och den tiden finns bl.a. gestaltad i P-O Sundmans bok "Undersökningen" (1958). Sundman drev då ett hotell i Jormlien.

Frostviken är ett av de fågelrikaste områdena i fjällvärlden. Även floran är högtintressant. Här finns arter som du annars enbart finner i den norra fjällvärlden. Botaniska vandringar och guidade fågelturer arrangeras. Kontakta turistbyrån i Gäddede för mer information.

Frostviken är även intressant även ur ett geologiskt perspektiv. Glimmer har brutits i Väktarmon under 40-talet och koppar bröts i Stekkenjokkgruvan under 1970-80-talen. (gruvan lades ner 1989) Ansökan om att få återuppta brytningen har avslagits till fördel för renskötseln i området. Ett flertal andra mineraler har också brutits.

OM BYGDEN

På flera ställen finns en kalkberggrund som inte bara gett upphov till en fjällflora med många sällsyntheter utan även den s.k. **Korallgrottan** där Bjurälven kalkat ur stenen och den är, med sina över 6 kilometer långa gångar, Sveriges längsta grotta.

Det finns även många andra spännande utflyktsmål som Stekenjokk/Vildmarksvägen, Hällingsåfallet, Gaustafallet, Brakkåfallet, Lejarfallet, Vikens kapell, Vållans fäbod, den samiska samlingsplatsen i Ankarede och mycket mer.

Fiske och jakt

Frostviken är känt för sina fina fiskevatten oavsett om du fiskar med drag eller fluga. Det finns många tjärnar, sjöar och vattendrag som du kan välja att köpa fiskekort till. Fiskekort köper ni vid Fiskecampen i Jorm, Gäddede turistbyrå eller i affären i Blåsjön. Det finns ett fiskekort, Frostvikenkortet som gäller för 14 mil och i 110 fiskevatten! Det finns även möjlighet till sportfiske på renbetesfjällen, ta kontakt med länsstyrelsen för att se vad som gäller.

Du kanske hellre föredrar att jaga. Kontakta då Turistbyrån i Gäddede för mer information.

Praktiska upplysningar

Mataffärer finns i Gäddede och i Blåsjön. Bensin/diesel finns i Gäddede och Blåsjön. Bankautomat finns i Gäddede. Restauranger/café finns på Korpens Öga i Jorm, Jormliens Fjällgård, Fjällripan i Stora Blåsjön, Ankarede Café och hembygdsgården m.fl. i Gäddede.

Turistbyrån finns också i Gäddede och här hittar du information om sevärdheter och begivenheter i detta fantastiska område.